

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 85/04-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. júna 2004 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho a zo sudcov Jána Auxta a Juraja Horvátha prerokoval sťažnosť M. K., bytom B., A. M., bytom P., V. M., bytom B., a Ing. D. M., CSc., bytom B., zastúpených advokátom JUDr. P. K., P., vo veci porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C 19/96 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo M. K., A. M., V. M. a Ing. D. M., CSc., na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C 19/96 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C 19/96 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prietáhov.

3. M. K., A. M., V. M. a Ing. D. M., CSc., n e p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie.

4. Okresný súd Trnava j e p o v i n n ý uhradiť M. K., A. M., V. M. a Ing. D. M., CSc., trovy konania vo výške 13 610 Sk (slovom trinásťtisícšesťstodesať slovenských korún) do jedného mesiaca od doručenia tohto nálezu na účet ich právneho zástupcu JUDr. P. K., P.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. marca 2004 doručená sťažnosť M. K. (ďalej len „sťažovateľka v prvom rade“), A. M. (ďalej len „sťažovateľka v druhom rade“), V. M. (ďalej len „sťažovateľ v treťom rade“) a Ing. D. M., CSc. (ďalej len „sťažovateľ v štvrtom rade“; všetci ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C 19/96.

Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 85/04–19 z 24. marca 2004 prijal sťažnosť sťažovateľov podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie.

Predsedníčka okresného súdu JUDr. H. G. vo svojom vyjadrení k sťažnosti zo 17. apríla 2004 okrem podrobnej chronológie úkonov okresného súdu uviedla, že

„Vzhľadom na uvedenú chronológiu úkonov súdu je zrejmé, že súd vo veci konal plynulo, k zbytočným prietahom vo veci nedošlo, sťažnosť považujeme za nedôvodnú“.

Z obsahu sťažnosti, z jej príloh, z vyjadrení účastníkov a zo spisu okresného súdu sp. zn. 23 C 19/96 ústavný súd zistil:

Sťažovatelia doručili okresnému súdu 7. februára 1996 žalobu „o náhradu škody, ušlého zisku a zaplatenie peňažných čiastok za užívanie majetku vo vlastníctve žalobcov“.

Dňa 13. februára a 15. marca 1996 okresný súd vyzval sťažovateľov, aby odstránili nedostatky svojho podania.

Dňa 22. marca 1996 sťažovateľ v štvrtom rade oznámil okresnému súdu „vyčíslenie nároku za užívanie a náhradu škody“.

Dňa 26. marca 1996 okresný súd vyzval sťažovateľov na zaplatenie súdneho poplatku.

Dňa 1. apríla 1996 bol súdny poplatok zaplatený.

Dňa 2. apríla 1996 sťažovateľka v druhom rade požiadala okresný súd o oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 18. apríla 1996 okresný súd určil termín pojednávania na 14. máj 1996. Pojednávanie bolo odročené na 11. jún 1996 pre neprítomnosť sťažovateľa v treťom rade a žalovaného.

Dňa 21. mája 1996 žalovaný doručil okresnému súdu vyjadrenie k žalobe.

Dňa 11. júna 1996 sa konalo pojednávanie v neprítomnosti sťažovateľa v treťom rade, na ktorom okresný súd vypočul účastníkov a pojednávanie odročil na 9. júl 1996.

Dňa 12. júna 1996 právny zástupca žalovaného a 17. júna 1996 sťažovateľ v štvrtom rade predložili okresnému súdu vyjadrenia.

Dňa 9. júla 1996 bolo pojednávanie v neprítomnosti sťažovateľky v prvom rade odročené na neurčito za účelom vykonania ohliadky.

Dňa 22. júla 1996 žalovaný doručil okresnému súdu vyjadrenie.

Dňa 26. augusta 1996 určil okresný súd termín ohliadky na 18. september 1996.

Dňa 18. októbra 1996 sudkyňa zisťovala stav konania vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 14 C 138/94.

Dňa 28. októbra 1996 okresný súd určil termín pojednávania na 19. november 1996.

Dňa 7. novembra 1996 sťažovateľ v štvrtom rade doručil okresnému súdu vyjadrenie.

Dňa 19. novembra 1996 sa konalo pojednávanie v neprítomnosti sťažovateľiek v prvom a druhom rade, na ktorom právny zástupca sťažovateľov rozšíril žalobu a namietal zaujatosť sudkyne (v zápisnici o pojednávaní sa nachádza i výrok, že bol vyhlásený rozsudok). Pojednávanie bolo odročené za účelom predloženia veci na rozhodnutie o námietke.

Dňa 25. novembra 1996 právny zástupca sťažovateľov doručil okresnému súdu písomné zdôvodnenie námietky zaujatosti sudkyne.

Dňa 12. decembra 1996 okresný súd predložil spis sp. zn. 23 C 19/96 Krajskému súdu v Bratislave.

Dňa 5. mája 1997 Krajský súd v Bratislave doručil okresnému súdu uznesenie z 31. januára 1997, ktorým rozhodol, že zákonná sudkyňa nie je vylúčená z pojednávania a rozhodovania vecí.

Dňa 26. mája 1997 okresný súd určil termín pojednávania na 12. jún 1997.

Dňa 11. júna 1997 sťažovateľ v štvrtom rade ospravedlnil neúčast' právneho zástupcu a sťažovateľov v druhom a treťom rade na pojednávaní.

Dňa 12. júna 1997 bol v neprítomnosti sťažovateľov vyhlásený rozsudok.

Dňa 13. júna 1997 právny zástupca žalovaného doručil okresnému súdu vyčíslenie trov právneho zastúpenia.

Dňa 26. júna 1997 okresný súd vypracoval písomné vyhotovenie rozsudku.

Dňa 22. júla 1997 podali sťažovatelia proti rozsudku okresného súdu odvolanie a žiadosť o oslobodenie od súdneho poplatku za odvolanie a opätovne vzniesli námietku zaujatosti sudkyne.

Dňa 23. septembra 1997 žalovaný doručil okresnému súdu vyjadrenie k odvolaniu a 25. septembra 1997 okresný súd uznesením priznal sťažovateľom oslobodenie od súdneho poplatku za podané odvolanie.

Dňa 2. októbra 1997 žalovaný doručil okresnému súdu vyjadrenie.

Dňa 29. októbra 1997 bol spis predložený Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“).

Dňa 10. decembra 1997 krajský súd vrátil spis ako predčasne predložený z dôvodu, že sudkyňa sa má vyjadriť k námietke zaujatosti.

Dňa 11. decembra 1997 a 20. januára 1998 okresný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľov, aby sa vyjadril k námietke zaujatosti zákonnej sudkyne.

Dňa 25. februára 1998 právny zástupca sťažovateľov oznámil okresnému súdu, že námietku zaujatosti nevzniesol.

Dňa 2. marca 1998 sa sudkyňa vyjadrila k námietke zaujatosti a 12. marca 1998 bol spis predložený krajskému súdu, ktorý 20. mája 1998 určil termín pojednávania na 17. jún 1998.

Krajský súd na tomto pojednávaní v neprítomnosti sťažovateľov v treťom a štvrtom rade napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 22. septembra 1998 krajský súd doručil uznesenie okresnému súdu.

Dňa 3. decembra 1998 okresný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľov na špecifikáciu žaloby.

Dňa 20. januára 1999 okresný súd opätovne vyzval sťažovateľov na špecifikáciu žaloby.

Dňa 9. marca 1999 okresný súd opätovne vyzval právneho zástupcu na špecifikáciu žaloby a 16. marca 1999 právny zástupca doručil okresnému súdu vyjadrenie.

Dňa 10. mája 1999 okresný súd vyzval právneho zástupcu žalovaného, aby sa vyjadril k špecifikácii žaloby a 16. júna 1999 mu právny zástupca doručil vyjadrenie.

Dňa 1. júla 1999 okresný súd určil termín pojednávania na 16. september 1999.

Dňa 11. augusta 1999 právny zástupca sťažovateľov doručil okresnému súdu vyjadrenie k námietkam právneho zástupcu žalovaného.

Dňa 16. septembra 1999 sa konalo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito z dôvodu, že *„právny zástupca žalobcov vyčísli v lehote 20 dní podľa uznesenia KS Trnava a zdôvodní všetky nároky jednotlivo a navrhne dôkazy“*.

Dňa 18. októbra 1999 právny zástupca sťažovateľov doručil okresnému súdu *„špecifikáciu uplatnených pohľadávok“*.

Dňa 8. novembra 1999 okresný súd vyzval právneho zástupcu žalovaného, aby sa vyjadril k špecifikácii, ktorý požadované vyjadrenie 7. decembra 1999 zaslal okresnému súdu.

Dňa 28. februára 2000 okresný súd vyzval Obecný úrad Trebatice (ďalej len „obecný úrad“) na zaslanie „*Všeobecne záväzného nariadenia o určení cien nájomného*“ a v prípade, ak nie je vydané, ho požiadal o podanie vyjadrenia o obvyklej cene za nájom nebytových priestorov v obci.

Dňa 15. marca 2000 obecný úrad doručil okresnému súdu vyjadrenie.

Dňa 26. mája 2000 okresný súd odňal sťažovateľom oslobodenie od súdneho poplatku za odvolanie.

Dňa 14. júna 2000 sťažovatelia doručili okresnému súdu rozšírenie a doplnenie žaloby o náhradu škody s dôkazmi.

Dňa 16. júna 2000 právny zástupca sťažovateľov doručil okresnému súdu odvolanie proti uzneseniu z 26. mája 2000.

Dňa 27. júla 2000 okresný súd predložil spis krajskému súdu a 10. októbra 2000 mu postúpil podanie sťažovateľa v štvrtom rade označené ako „*súdny spor 23 C 19/96 doplnenie dôkazovej dokumentácie*“ zo 4. októbra 2000.

Dňa 17. novembra 2000 krajský súd vrátil spis okresnému súdu ako predčasne predložený bez vydania rozhodnutia o odvolaní z dôvodu, že splnomocnenie na zastupovanie mal len sťažovateľ v štvrtom rade.

Dňa 4. apríla 2001 sťažovateľ v štvrtom rade oznámil okresnému súdu, že zastupuje v spore všetkých sťažovateľov.

Dňa 22. júna 2001 okresný súd určil termín pojednávania na 15. november 2001. Toto pojednávanie bolo odročené na neurčito s tým, že spis bude predložený krajskému súdu.

Dňa 31. decembra 2001 bol spis predložený krajskému súdu.

Dňa 19. júna 2002 krajský súd doručil okresnému súdu uznesenie z 30. apríla 2002.

Dňa 30. septembra 2002 okresný súd určil termín pojednávania na 26. november 2002.

Dňa 25. novembra 2002 sťažovatelia doručili okresnému súdu „*doplnenie a spresnenie špecifikácie o náhradu škody*“, ktorá nahradila špecifikáciu z marca 1999.

Dňa 26. novembra 2002 sa konalo pojednávanie v neprítomnosti sťažovateľa v treťom rade, ktoré bolo odročené „*na neurčito s tým, že po obdržaní dokladov žalobcom tieto budú zaslané PZ žalovaného, ktorý sa v lehote 30 dní písomne vyjadrí*“.

Dňa 23. apríla 2003 okresný súd vyzval žalovaného, aby sa vyjadril k podaniu sťažovateľov.

Dňa 28. novembra 2003 uznesením vyzval zástupcu sťažovateľov, aby návrh doplnili, špecifikovali a uhradili doplatok súdneho poplatku.

Dňa 22. decembra 2003 podali sťažovatelia odvolanie proti vyššie uvedenému uzneseniu okresného súdu.

Dňa 23. januára 2004 bolo doručené okresnému súdu vyjadrenie žalovaného k odvolaniu sťažovateľov a 9. februára 2004 okresný súd doručil spis krajskému súdu.

Dňa 3. mája 2004 krajský súd vrátil spis okresnému súdu spolu s uznesením, ktorým odvolanie sťažovateľov odmietol.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami, ako aj s obsahom súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 23 C 19/96 dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Sťažovatelia sa podanou sťažnosťou domáhali vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov...“.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry (I. ÚS 24/03, IV. ÚS 15/03, II. ÚS 66/03), v súlade s ktorou možno za konanie (postup) súdu odstraňujúce právnu neistotu sťažovateľa v konkrétnom posudzovanom prípade považovať také konanie, ktoré smeruje k právoplatnému rozhodnutiu vo veci alebo k odstráneniu jeho právnej neistoty zákonom dovoľeným spôsobom. K vytvoreniu právnej istoty preto dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní okresného súdu sp. zn. 23 C 19/96 došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 813/00, I. ÚS 20/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02) zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka konania (2) a postup samotného súdu (3).

Pri vyhodnotení doterajšieho konania okresného súdu vo veci sp. zn. 23 C 19/96 podľa troch označených základných kritérií ústavný súd dospel k týmto záverom:

1. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, predmetom konania na okresnom súde je nárok sťažovateľov na náhradu škody a ušlého zisku z titulu užívania ich nehnuteľného majetku. Ide o spor podľa všeobecnej právnej úpravy obsiahnutej v Občianskom zákonníku. Výklad a používanie tejto úpravy sú stabilizované, judikatúra v týchto sporoch poskytuje dostatok návodov na postup súdov. Konanie nevykazuje črty mimoriadnej faktickej a právnej zložitosti. Okresný súd vo svojom vyjadrení ani nenamietal, že ide o skutkovo a právne zložitú vec.

2. Správanie účastníkov konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred označeným porušovateľom práva došlo k zbytočným priet'ahom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

V danom prípade ide o spor, v ktorom je každý účastník povinný postupovať podľa § 6 a § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a vyvíjať všetko úsilie na súčinnosť so súdom tak, aby súd mohol o uplatnenej ochrane rozhodnúť v súlade so zákonom.

Správanie sťažovateľov nebolo v súlade s ich právami a povinnosťami ako účastníkov konania. Uplatnený nárok bol neurčitý, nebol presne vyčíslený, čo je povinnosťou účastníka. Za účelom odstraňovania nedostatkov podania musel okresný súd niekoľkokrát vyzývať sťažovateľov a ich právneho zástupcu (napr. 13. februára, 15. marca

1996, 3. decembra 1998, 20. januára 1999 a 9. marca 1999). Svoje nároky sťažovatelia niekoľkokrát upresňovali aj bez výzvy okresného súdu (napr. 18. októbra 1999, 14. júna 2000, 25. novembra 2002). Naposledy okresný súd ešte 28. novembra 2003 vyzval sťažovateľov, aby opravili a špecifikovali svoje nároky a uhradili doplatok súdneho poplatku.

Sťažovatelia pri podaní žaloby taktiež nezaplatili súdny poplatok, čím si nesplnili poplatkovú povinnosť podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, ktorá im vznikla v zmysle citovaného ustanovenia podaním žaloby. Súdny poplatok zaplatili až na základe výzvy okresného súdu 1. apríla 1996 a na základe upraveného návrhu žaloby sťažovateľov súdny poplatok ešte nebol doplatený.

Na ťarchu sťažovateľov možno pripísať aj to, že sa nezúčastňovali pojednávanií, napr. sťažovateľ v treťom rade a sťažovateľka v prvom rade sa nezúčastnili na troch pojednávaniach a sťažovateľka v druhom rade na dvoch pojednávaniach. Ich nejasné návrhy predlžovali konanie. Svedčí o tom skutočnosť, že 22. júla 1997 v závere odvolania proti rozsudku okresného súdu uviedli: *„Zároveň navrhujeme, aby bola vec prikázaná na prejednanie inému sudcovi Okresného súdu v Trnave, prípadne inému okresnému súdu“*, pričom svoju námietku nezdôvodnili, a po výzve okresného súdu, aby podanú námietku odôvodnili, právny zástupca 25. februára 1998 okresnému súdu oznámil, že námietku zaujatosti *„konajúceho sudcu, resp. iného sudcu Okresného súdu Trnava sme nevzniesli“*.

Vychádzajúc zo svojej ustálenej judikatúry (napr. IV. ÚS 22/03) ústavný súd pripomína, že v sporovom konaní, akým je aj posudzované konanie, nesie procesnú zodpovednosť za riadne uvedenie návrhu na rozhodnutie vo veci samej, postup vo veci samej, predkladanie dôkazov a iných úkonov potrebných na dosiahnutie účelu takého konania vo výraznej miere účastník (§ 6, § 120 ods. 1 a iné OSP).

Tieto skutočnosti ústavný súd vyhodnotil tak, že aj samotní sťažovatelia sa svojím konaním výrazne podieľali na zbytočných priet'ahoch v konaní pred okresným súdom.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C 19/96. Pokiaľ ide o postup okresného súdu v posudzovanom konaní, ústavný súd prihliadal na ustanovenie § 6 OSP, ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná, a ďalej na ustanovenie § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Zo zistenia ústavného súdu vyplýva, že okresný súd bol nečinný v období od 26. novembra 2002, keď bolo pojednávanie odročené na neurčito za účelom vyjadrenia žalovaného k podaniu sťažovateľov, do 28. novembra 2003, keď súd vyzval sťažovateľov na špecifikáciu žaloby a úhradu doplatku súdneho poplatku (teda v trvaní 12 mesiacov). V tomto období okrem toho, že 23. apríla 2003 okresný súd urobil neefektívny úkon, keď vyzval žalovaného, aby predložil vyjadrenie (mohol tak urobiť už na pojednávaní 26. novembra 2002), nevykonal žiadny úkon.

Činnosť okresného súdu bola aj nesústredná, v dôsledku čoho sa konanie predlžovalo, výsledkom jeho nesústredenej činnosti bol postup 29. októbra 1997 a 27. júla 2000, keď predložil spis krajskému súdu za účelom rozhodnutia o odvolaní, no v oboch prípadoch mu bol spis vrátený z krajského súdu (v prvom prípade 10. decembra 1997 a druhýkrát 17. novembra 2000) ako predčasne predložený, pretože okresný súd ho nepripravil tak, aby krajský súd mohol riadne o podanom odvolaní rozhodnúť.

Okresný súd síce vo veci 12. júla 1997 rozhodol, ale stav právnej neistoty neodstránil, pretože jeho rozhodnutie bolo rozhodnutím odvolacieho súdu zrušené z dôvodu, že rozsudok nebol preskúmateľný pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov (§ 221 ods. 1 písm. c) OSP).

Vychádzajúc zo samotnej dĺžky konania, jeho doterajšieho priebehu a z dosiahnutých výsledkov okresného súdu ústavný súd uzavrel, že v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 23 C 19/96 bolo porušené základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, príp. nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, príp. prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal.

Ústavný súd v súlade so svojim rozhodnutím o porušení základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v zmysle § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde prikázal okresnému súdu, aby vo veci vedenej pod sp. zn. 23 C 19/96 konal bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy „Ústavný súd môže svojim rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie“.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti žiadali aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia pre každého vo výške 200 000 Sk. Žiadosť odôvodnili tým, že *„porušením základného práva už osem rokov nemôžu vykonávať svoje vlastnícke právo, z toho dôvodu dochádza na ich majetku ku škodám a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je peňažnou protihodnotou utrpenej nemajetkovej ujmy a trpenia právnej neistoty“*.

Z citovaného textu ústavy vyplýva, že ústavný súd môže, avšak nemusí priznať primerané finančné zadosťučinenie. Ústavný súd vychádzal pri svojom rozhodovaní z toho, že sťažovatelia ako účastníci konania výrazne prispeli svojim správaním k tomu, že spor sa neúmerne predlžoval a vznikali zbytočné prietahy. Sťažovatelia ako žalobcovia svoj nárok spočiatku nevyčíslili, nezaplatili súdny poplatok pri podaní žaloby, ale až na základe výzvy

súdu, niekoľkokrát žalobu dopĺňali a upresňovali, nezúčastňovali sa nariadených pojednávanií a na výzvy súdu v primeranej lehote neodpovedali. Ústavný súd pripomína, že v sporovom konaní musí účastník počítať s tým, že ak jeho úkony (neúčasť na pojednávaniach, nejasné podanie, nereagovanie na výzvy súdu) predĺžia konanie, pôjde to v každom prípade na jeho ťarchu (§ 6, § 101 ods. 2, § 120 ods. 1 OSP).

Za týchto okolností potom konanie a nález ústavného súdu (najmä vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, prikázanie okresnému súdu, aby vo veci ďalej konal bez zbytočných prietáhov, a priznanie úhrady trov konania) sú podľa názoru ústavného súdu dostatočnými opatreniami na nápravu stavu spôsobeného porušením základného práva.

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde a § 151 ods. 1 OSP ústavný súd rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľov, ktoré im vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom JUDr. P. K. Sťažovatelia požadovali úhradu trov konania vo výške 13 610 Sk.

Ústavný súd zistil, že uplatnená suma trov právneho zastúpenia spolu 13 610 Sk je nižšia ako suma vypočítaná ústavným súdom podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a neodporuje tejto vyhláške. Preto ústavný súd priznal právnemu zástupcovi sťažovateľov úhradu trov právneho zastúpenia v požadovanej výške.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júna 2004

